

Становище

от **Валентина Ангелова Драмалиева**, доктор по философия, професор в секция „Философия“ на катедра „Политическа икономика“, ОИФ, УНСС, член на научно жури, утвърдено от Директора на ИИОЗ - БАН със заповед № РД–09–140/27.02.2018.

ОТНОСНО: провеждане на конкурс за доцент по професионално направление **2.3. ФИЛОСОФИЯ** за нуждите на секция „Етически изследвания“ на ИИОЗ - БАН, обявен в ДВ бр. 3 от 05.01.2018 и Протокол № 4, т. 20 от 20.02.2018 на НС на ИИОЗ

Единствен кандидат за посочения конкурс е Стоян Андреас Ставру, доктор по философия и доктор по право, главен асистент в секция „Етически изследвания“ на ИИОЗ – БАН.

Постъпилите материали за конкурса ми бяха изпратени в удобен електронен вариант веднага след първото заседание на научното жури, когато бях ангажирана да изготвя становище за трудовете на участника в конкурса за доцент.

Настоящото становище е изготвено въз основа на предоставените от кандидата публикации, документи и всички необходими справки, както и на личните ми колегиални впечатления за професионалното развитие на Стоян Ставру от участията му в различни научни форуми и неговите публикации, които съм следила с интерес. Становището съдържа 5 части: 1) Кратки биографични данни за кандидата; 2) Общо описание на представените материали от кандидата; 3) Оценка на учебно-преподавателска дейност на кандидата; 4) Оценка на научно-изследователската дейност на кандидата; 5) Заключение – цялостна оценка за участието на кандидата в конкурса.

1) Кратки биографични данни за кандидата

Стоян Андреас Ставру е роден на 25. 05. 1980 г. За своята възраст той вече е направил много за образованието си – придобил е всички образователни степени и то не по веднъж и не в една научна област. Кандидатът е изучавал право, психология и философия, като е изградил впечатляващата си образователна биография в Юридически и Философски факултети на СУ „Св. Климент Охридски“. Той е придобил научно-образователната степен „доктор“ два пъти и е *доктор по съвременна*

философия (2015), както и *доктор по гражданско и семейно право* (2009). Преди това е придобил и две магистърски степени - *магистър по социална и юридическа психология* (2010) и *магистър по право* (2003). Заедно с това от 2003 г. той има дипломи за три специализации по: правораздаване, публична администрация, международно право и международни отношения. Придобил е и две професионални квалификации - „Треньор по групово-динамичен тренинг и организационно поведение“ и „Медиатор“.

Кандидатът работи в секция „Етически изследвания“ на ИИОЗ – БАН от четири години, като от две години е главен асистент - след спечелен конкурс. Заедно с това той е и хоноруван преподавател в СУ, НБУ, БСУ, ТУ - София, Факултет и колеж – Сливен.

Понастоящем Стоян Ставру е член на Етическата комисия към ИИОЗ – БАН, член на Обществения съвет към центъра за асистирана репродукция към Министерство на здравеопазването, както и член на Фондация за развитие на правосъдието.

2) Общо описание на представените материали от кандидата

Стоян Ставру участва в конкурса за доцент по философия с общо 27 публикации, които добросъвестно е описал в отделна справка - списък на научните трудове. Заедно с това той е предоставил и електронни копия на публикациите си и така е осигурил достъп до творчеството си. Както е редно, тези публикации са издадени след защитата на дисертацията му за доктор по философия. Посочените материали кандидатът е класифицирал като: Монографии и сборници – 3 (издадени 2014-16); Студии и статии – 22 (издадени 2015-17); Съставителства – 2 (издадени 2015-17).

В списъка, заедно с публикациите, са посочени и 11 участия в научни проекти (2013-17), както и 20 участия с доклади в научни форуми (2015 -17). Представен е и отделен списък с 6 участия на д-р Стоян Ставру с научни доклади във форуми с международно участие (2015-17). Кандидатът е приложил също и Списък на медийните инициативи - 23 интервюта и 18 дискусии, организирани от него с цел популяризиране на някои от най-актуалните въпроси на съвременната философия и етика.

Авторът участва в конкурса и със списък на цитиранията на научните си публикации, както и с 3 рецензии и отзиви за тях. Приложен е и отделен списък за цитиранията на научни статии на кандидата в областта на правото.

Представена е също и Авторска справка за приносните моменти на кандидата, където д-р Ставру прави преценка на творчеството си - 1 монография, 2 сборника със студии и статии, 22 други студии и статии, 2 съставителства.

Приложени са и 6 удостоверения за стаж по специалността, документи за други научни дейности в областта на правото, както и документи за други научни дейности в областта на психологията.

За становището си се запознах с всички посочени материали.

3) Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Стоян Ставру вече е натрупал богат практически опит като преподавател. Както вече беше казано по –горе, от четири години работи в секция „Етически изследвания“ на ИИОЗ – БАН - първо като асистент, а от 2016 г. - като главен асистент. Заедно с това от две години е асистент на половин щат в НБУ, департамент „Здравеопазване и социална работа“. Той е и хоноруван асистент във Философски факултет на СУ от седем години, както и хоноруван асистент в ТУ - София, Факултет и колеж – Сливен от шест години. Преди това е бил и хоноруван асистент в Юридически факултет на СУ в продължение на осем години и хоноруван главен асистент в Центъра по юридически науки на БСУ за една година.

Така преподавателската работа на Стоян Ставру продължава вече дванадесет години. Той преподава предимно в магистърски курсове и води лекции по биоправо, медицинско право, правни проблеми в клиничната медицина, правни проблеми в доболничната помощ, правни проблеми на медицинския здравен мениджмънт, етични дилеми в здравеопазването, медикоправна регулация на човешкия живот, медицинска футурология, киберправо, тялото в режимите на правото, основи на правото, юридически практикум, гражданско право – обща част, вещно право.

Учебно-преподавателската дейност на кандидата заема достойно място в цялостната му работа. Той е преподавал множество различни дисциплини, но може да се каже, че всички те са обединени от общия интерес към прилагането на високата теория и достиженията на различните науки за поведението при решаването на конкретни ценностни проблеми и етически противоречия в отделни сфери на реалността и най-вече – тази на биологичното. Фактически това е опит за практическа реализация на правото, философията, етиката и психологията. Смятам, че точно тази интердисциплинарност е много важна, а голямо предимство за кандидата е, че той не само мисли по визираните проблеми, но е и добре образован и подготвен във всички тези научни области. Затова и преподавателските му търсения са успешни.

Прави впечатление, че преподавателската работа на кандидата е тясно обвързана с научно-изследователските полета, които го интересуват професионално. Оценявам положително и това, че преподавателската дейност и авторските курсове са подкрепени с публикувана литература, както и с множество участия в семинари, конференции, издания и други проекти. Заедно с това дейността му се характеризира с непрекъснато обновяване и усъвършенстване на лекциите и търсенето на нови и модерни форми за подобряване на учебно-преподавателската работа и общуването със студентите, което заслужава висока оценка. Убедена съм, че и като доцент ще продължи да разработва и представя нови, интересни и полезни курсове за бакалаври, магистри и докторанти.

4) Оценка на научно-изследователската дейност на кандидата

Научно-изследователската дейност е специален приоритет за д-р Ставру, което е видно и от представените публикации. Интересите му са в областта на правото, етиката, философията, психологията, комуникациите. Преценката ми за научно-изследователската дейност на кандидата включва седем критерия, които ще посоча.

4.1. Научни изследвания

Научните изследвания, с които кандидатът участва в конкурса за доцент, са концентрирани в полето на приложната етика и граничните територии на етиката и правото при анализа, оценката и вземането на решения в социалния живот, както и в осмислянето на широката тема за човешките права. Ставру е много продуктивен автор.

Тъй като съм ангажирана със становище, ще изразя само общото си впечатление от публикациите, без да се спирам на никоя от тях поотделно, защото смятам, че това е възможно само в рецензиите. Намирам всяка от представените ми работи за значима, тъй като е посветена на дълбоко осмислен и интересно представен проблем, изложен аргументирано, ясно и разбираемо. Ставру е критичен и самокритичен като автор, което е довело до прецизен подбор на темите, сериозна изследователска работа, задълбочени и аргументирани решения, добра структура, отговорност към текста.

Не е без значение и умението му да пише не само убедително, но и разбираемо и интересно. Тезите са ясно формулирани, а текстът е последователен и обоснован. Правят впечатление лекотата и категоричността, с която авторът подрежда идеите си, както и ясният език. Той демонстрира добро боравене с философската и юридическа терминология и винаги очертава възгледите си и изтъква мнението си.

Научните публикации на кандидата са интересни и предизвикателни не само за професионалистите, изкушени във философски, правни, етически и психологически изследвания, но и за широк кръг читатели. Убедена съм, че са полезни и за студентите.

Монографията „Недееспособността на физическите лица. Съвременни предизвикателства" е издадена на български (238 с.) и на английски (126 с.) език. Другите две книги са сборници от студии и статии с общо заглавие „Видения в Кутията на Пандора. Биоправо“, като книга първа е с подзаглавие „Юридическа митология на човешкото тяло. Флукуации на правосубектността“ (548 с.), а книга втора – „Мутации при човешката репродукция. Карнавална смърт – правни аспекти“ (532 с.).

Представени са и двадесет и две публикации, които авторът определя като студии и статии, като четири от тях са в реферирани списания. Кандидатът има публикации не само на български, но също и на английски и испански. Някои от тях са издадени на два езика – български и английски. За цялостната преценка на трудовете е от значение и фактът, че те са отпечатани от авторитетни издателства. Заглавията на публикациите дават добра представа за научните търсения на автора в посочените вече изследователски направления и демонстрират сериозна творческа активност.

4.2. Съставителство и научна редакция на сборници

За участието си в конкурса кандидатът е посочил два сборника, издадени от авторитетните университетски издателства на СУ и на НБУ, на които е съставител, заедно с други автори. Съдържанието на сборниците е в тясна тематична връзка с проблемите, които са в областта на научните интереси на С. Ставру и на конкурса.

4.3. Научни цитирания

Професионалната компетентност съпровожда всички научни изследвания на д-р Ставру. Това е видно и от положителните атестации на колегията, която следи с интерес публикациите му – полемизира и цитира неговите текстове. В потвърждение на това е и предоставената справка за цитиранията на трудовете на автора. Той участва в конкурса с доста впечатляващ списък на цитирания на научните си публикации – шестнадесет цитирания на книги и пет цитирания на студии и статии, като позоваванията са описани добросъвестно с пълни библиографски данни. Заедно с това авторът кандидатства и с три рецензии и отзиви за научните си публикации, които също е посочил. Приложен е и отделен списък за цитиранията на научни статии на кандидата в областта на правото – посочени са двадесет и пет цитирани публикации в четиристотин четиридесет и един цитиращи източници от 2006 до 2016 г.

4.4 Научни конференции

Кандидатът е представил списък с двадесет участия с доклади в научни форуми за времето след 2015 г. Представен е и отделен списък с шест участия на д-р Ставру с научни доклади във форуми с международно участие. Заглавията показват актуални проблеми на съвременността и новите технологии през призмата на тяхната етическа и правна аргументация и в контекста на противоречията, възникващи между тях.

Смятам, че участията на кандидата в научни конференции говорят за творческа активност и трябва да бъдат високо оценени.

4.5. Научни проекти

Научната дейност на д-р Ставру включва и участието му в единадесет изследователски проекти и научни прояви за времето от 2013 до 2017 г., като на шест от тях кандидатът е ръководител и лектор, а на останалите – член на научния колектив, лектор и съавтор. Всички посочени проекти засягат актуални и предизвикателни теми на съвременността. Кандидатът очевидно е търсен и уважаван изследовател с добро име в средите, изследващи от различни гледни точки тези проблеми.

4.6. Експертна, редакторска и популяризаторска дейност

Д-р Ставру се изявява и като експерт – той е член на Обществения съвет към Центъра за асистирана репродукция към Министерство на здравеопазването, чиято дейност подпомага с безспорната си компетентност по право и етика.

Заедно с това той е главен редактор на електронно издание „Предизвикай правото“ от 2010 г., член на редакторския съвет на академичното електронно списание „Етически изследвания“ на ИИОЗ – БАН, както и редактор на няколко поредици от книги в издателство „Сиела“, а също – съставител в съавторство на четири сборника в областта на етиката, правото и медицината и вече осем години - основател на собствен професионален сайт „Предизвикай правото!“.

С. Ставру полага усилия и за популяризирането на научните си търсения в областта на правото и етиката. Потвърждение на тази негова дейност е приложеният списък, включващ поредица от двадесет и три интервюта, направени в продължение на две години, в предаването „Хоризонт до обед“ на Българското национално радио, както и осемнадесет дискусии, проведени в Центъра за култура и дебат „Червената къща“ по различни теми, които са излъчвани „на живо“ в youtube канала на Центъра. Транскрипът на част от радиопредаванията са издадени в книга - „Правото в нови

територии. Правни и етични предизвикателства в ерата на свръх-технологиите. Разговори с Ирина Недева“ (2016).

4.7. Научно ръководство

Д-р Ставру е ръководил подготовката и представянето на три успешно защитени магистърски тези в НБУ по програмата „Регламенти и стандарти в медицината“. Убедена съм, че в бъдещата си работа той ще стане научен ръководител и на докторанти, което ще бъде още едно поле за изява в научната му дейност.

5. Заключение – цялостна оценка за участието на кандидата в конкурса

От приложените справки, документи и личните ми впечатления се убедих, че кандидатът има достатъчно професионален стаж, опит и квалификация, а също така - че притежава и необходимите качества за заемането на академичната длъжност „доцент“.

Убедена съм, че учебно-преподавателската работа на кандидата е на необходимото равнище и напълно съответства на изискванията за доцент.

Оценявам положително и научно-изследователската работа на кандидата. Смятам, че посочените трудове за участие в конкурса за доцент са оригинални и представят значими философски, етически и правни проблеми на ясен и достъпен език.

Оценявам високо интердисциплинарната насоченост и практическата значимост на научните трудове, преподавателските усилия и популяризаторската дейност на кандидата. Съгласна съм с оценката за научните приноси, която гл.ас д-р С. Ставру сам е направил за трудовете си в *Авторска справка за приносния характер на трудовете*.

Казаното до тук ми дава основание да заключа, че д-р Стоян Ставру отговаря на формалните изисквания в конкурса за доцент, а също - че цялостната му учебно-преподавателска и научно-изследователска работа може да се оцени положително по всички критерии за академичната длъжност „доцент“. Затова убедено гласувам „за“ той да бъде избран за доцент в ИИОЗ – БАН по професионалното направление 2.3. Философия.

26. 04. 2018

София

Подпис:

проф. д-р В. Драмалиева